

УДК
66/68+663/664.
002.6 (075.8)

ГАЛИНА РІПКА, ОЛЕКСАНДР САРАНА,
АНАСТАСІЯ МАРТИНЕНКО
Східноукраїнський національний університет імені
Володимира Даля, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ВІЙСЬКОВОЇ ФОРМИ ОДЯГУ ДЛЯ ЖІНОК- ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВИЦЬ

Мета. Визначити проблеми при експлуатації військової форми одягу жінками при виконанні бойових завдань.

Ключові слова: військова форма, жіночий одяг, військовослужбовці, стандарти НАТО.

Постановка завдання. Дослідити вимоги до військової форми одягу Збройних Сил України та реальні потреби жінок-військовослужбовиць з метою удосконалення технології виготовлення за потребами споживача.

Методи досліджень. В роботі використано метод експертних оцінок та розрахунково-конструктивний, а також загальний метод аналізу літературних джерел, методологію системного підходу до проектування військової форми одягу для жінок-військовослужбовиць Збройних Сил України.

Результати досліджень. У Збройних Силах України служить понад 70 тисяч жінок, з яких в зоні бойових дій близько 50 тисяч. На передовій або в тилу артилеристки, танкістки, аеророзвідниці тощо виконують свій обов'язок на рівних засадах з чоловіками. Проте всім жінкам-військовим видають чоловічу форму [1, 4].

На сьогоднішній день не існує затвердженого стандарту військової форми одягу для жінок-військовослужбовиць, що є недоліком [1]. Якісний одяг військової форми для виконання спеціальних завдань жінки, що проходять службу в Збройних Силах України або волонтери змушені закупляти за кордоном. Польова форма одягу повинна полегшувати бойову діяльність військовослужбовиць: маскувати їх на місцевості, бути зручною

при обслуговуванні бойової техніки і озброєння, не заважати при подоланні різних перешкод, у тому числі й водних, лісистих, болотистих місць, гір тощо [1-4]. Ще одна вимога до військового одягу – це підтримка температури тіла на постійному рівні за рахунок зниження втрат тепла організмом людини і забезпечення найсприятливіших умов мікроклімату, який повинен бути найбільш сприятливим (комфортним).

Згідно проведеного аналізу 85% респонденток незадоволені комфортністю, ергономічністю та функціональністю існуючого одягу. Ця ситуація вимагає негайних заходів для вирішення проблем та створення відповідного стандарту до військової жіночої форми одягу.

Альтернативними способами вирішення цієї проблеми можуть бути:

1. Розробка стандарту одягу. Залучення фахівців та створення комісії для розробки стандарту жіночого військового одягу, що враховуватиме специфічні потреби та вимоги жінок-військовослужбовиць.

2. Локальне виробництво. Розвиток місцевого виробництва військового одягу для жінок або укладання контрактів із вітчизняними швейними підприємствами.

3. Міжнародна співпраця. Співпраця з іншими країнами, які мають досвід у розробці жіночого військового одягу, для обміну найкращими практиками та можливостями закупівлі у відповідності до стандартів НАТО.

4. Створення спеціалізованих одягових ліній. Розгляд спроможності фірм або брендів, які спеціалізуються на проектуванні жіночого військового одягу.

Ці заходи допоможуть сприяти розв'язанню проблеми і забезпечити жінок-військовослужбовиць необхідним та практичним одягом під час виконання бойових завдань. На сьогоднішній день розробкою форми займаються волонтери двох ініціативних груп: проєкт першої леді Олени Зеленської «Безбар'єрність» та ініціативна група Arm Woman Now під керівництвом Ірини Никорак [1, 4].

Висновок. Затверджені стандарти військової форми одягу Міністерством оборони України визначають лише одяг для чоловіків, натомість, на сьогоднішній день, не існує стандарту для виготовлення аналогічного одягу для жінок.

Міноборони спільно з волонтерами та громадськими організаціями приділяють значну увагу вирішенню цього питання та спільно працюють щодо розробки жіночого військового одягу, враховуючи стандарти НАТО, що відіграє важливу роль у забезпеченні комфорту, безпеки та практичності одягу для жінок-військовослужбовиць. Впровадження нових моделей військового одягу, які включають в себе поліпшені характеристики, такі як відповідне приталення, наявність нижніх бокових розрізів для зручності руху та оновлений дизайн, свідчить про активний розвиток цієї галузі.

Тема роботи є актуальною та важливою для створення комфортного, ергономічного, захисного одягу для жінок, які проходять службу у Збройних Силах України.

Література

1. Офіційний сайт Міністерства оборони України. Електронний ресурс. Режим доступу: URL: <https://www.mil.gov.ua>.
2. Токар Г.М. Аналіз умов експлуатації захисного одягу військовослужбовців // Токар Г.М., Рубанка, А.І.Луцкер, Т.В.Весела, Ю.В.Остапенко, Н.В.Колосніченко, М.В. / Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Технічні науки. – 2020. – № 6 (291). – С. 194-198.
3. Малиневський В.В. Сучасна військова форма як вид спецодягу та її вдосконалення в Україні. // Малиневський В.В., Манзяк О.М., Ніколайчук Л.Г. / Товарознавчий вісник Луцького національного технічного університету. Збірник наук. пр. Т.1. Вип. 14. С. 227-237.
4. Офіційна сторінка проекту Arm Women Now. Електронний ресурс. Режим доступу: URL: <https://armwomennow.com/>